

FALLHÆTTA Í SKIPUM

FRÆÐSLA OG LEIÐBEININGAR

SLYSAHÆTTA OG ÖRYGGISRÁÐSTAFANIR

Víða er hættu á að hrasa og falla um borð í skipum. Hættu er á að falla á þilfari, á milli þilfara eða fyrir borð. Líkur á slysi aukast verulega í slæmu veðri. Því þarf ávallt að vera vakandi yfir hreyfingum skips.

ÞRÖSKULDAR

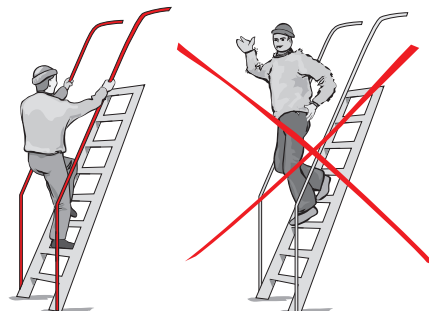
Þröskuldar um borð í skipum eru oft háir og þilför óslétt. Auk þess ganga hlutir víða niður úr loftum. Þessir tálmar gleymast oft þegar mikill asi er á fólki.

TRYGG HANDFESTA

Ólag getur komið óvænt á skip og þarf þess vegna ávallt að hafa í huga að örugg handfesta sé innan seilingar þegar farið er um skipið. Þetta á sérstaklega við þegar farið er upp eða niður stiga. Víða í skipum er hægt að auka öryggi með því að fjölga handriðum eða handfestum á viðeigandi stöðum.

VIÐVARANIR

Merkja þarf alla varasama staði með viðvörðunarspjöldum eða áberandi auðkennum s.s. gulri/rauðri málningu til að minna fólk á að sýna aðgæslu. Gagnlegt er að hafa uppi viðvörðunarspjöld til að minna á notkun handriða.

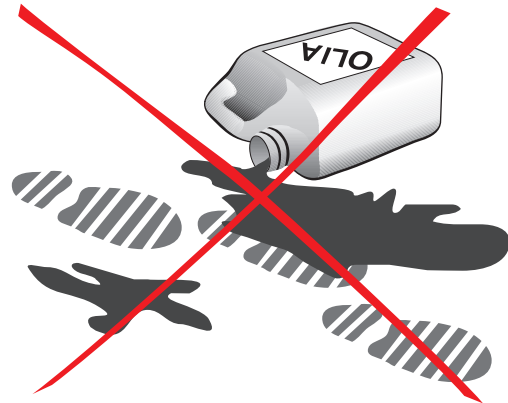
Teikningar: JListó

VAL Á GÓLFEFNUM

Þegar gólfefni eru valin skal leggja áherslu á að yfirborð gólfa verði stamt og að hálka aukist ekki að marki þó að gólf blotni. Í reglum um öryggi skipa eru gerðar kröfur um hákuvarnir á vinnusvæðum, efst og neðst í stigum, á stigaprepum og framan við dyr.

Ýmsir möguleikar eru fyrir hendi til að minnka hálku á þilförum, s.s. að mála gólf með sérstakri málningu sem gerir þau stöm eða blanda „sandkornum“ saman við málninguna.

Gæta skal þess að gólfefni séu í góðu lagi þar sem ber stálgólf, lausar mottur, slitnir dúkar eða slitin teppi geta valdið slysum. Stigaprep og göngubrautir skulu vera hrein og laus við olíu og slor.

SKÓBÚNAÐUR

Mikilvægt er að vera alltaf rétt skóaður, s.s. að vera í góðum inniskóm í vistarverum og vel sóluðum stígvélum annars staðar.

ÖRYGGISHJÁLmur

Öryggishjálmar skulu ávallt notaðir á stöðum þar sem hífingar fara fram. Þeir koma einnig að gagni á vinnusvæðum þar sem lágt er til lofts og þar sem hálka er. Öryggishjálmar hafa oft komið í veg fyrir alvarleg höfuðmeiðsl þegar menn hrasa og falla.

LANDGANGUR

Þegar skip liggur við bryggju er skylt að tryggja örugga landgöngu milli skips og bryggju. Jafnframt er skylt að tryggja öryggi þeirra sem fara á milli tveggja samliggjandi skipa. Landgangar skulu ávallt vera tryggilega festir við skipið og handriðum haldið í góðu ástandi.

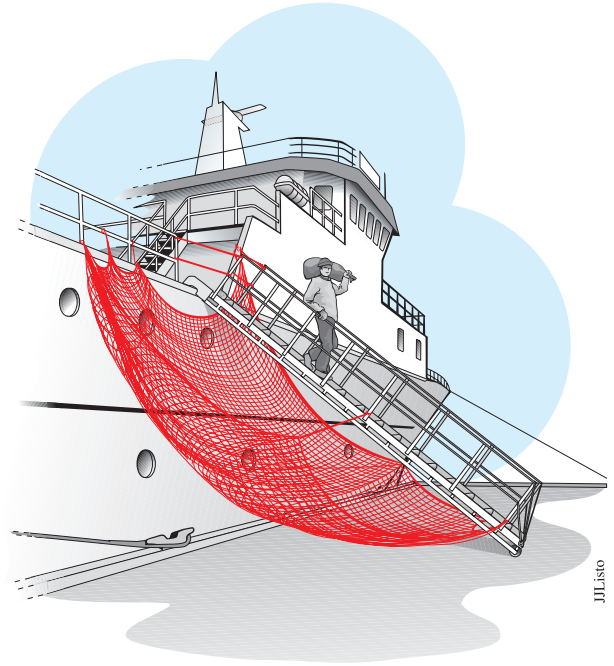
Við landganga skal vera hentug lýsing og björgunarhringur. Öryggisneti skal komið fyrir undir landgangi.

FRH. FALLHÆTTA Í SKIPUM

LÓÐSTIGAR

Í skipi sem er ekki búið föstum inngreyptum rimlastiga í skipshlið, og þar sem aðstæður koma í veg fyrir notkun rimlastiga, skal vera kaðalstigi sem uppfyllir alþjóðlegar kröfur um lóðsstiga.

Í reglum um öryggi skipa eru kröfur um fullnægjandi búnað, s.s. handrið og líflínur, til verndar áhöfninni þannig að hægt sé að fara með öruggum hætti um vistarverur og vinnusvæði.

JLListo

ORSAKIR FALLSLYSA

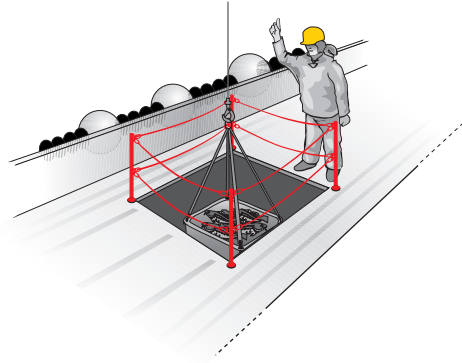
Flestir sjómenn þekkja dæmi þess að skipsfélagar þeirra eða þeir sjálfir hrasi og falli við vinnu eða viðveru um borð í skipi. Helstu orsakir er hægt að setja fram í eftirfarandi lista:

- Aðgæsluleysi
- Háka vegna slétts yfirborðs, bleytu, ísingar, olíu, slors og annarra óhreininda
- Lélegir og slitnir skósólar
- Þrep í þilförum, mishæðir og þröskuldar
- Aðskotahlutir og drasl á gangvegum
- Vírar og tóg og sláttur á þeim á þilfari
- Veiðarfæri sem verið er að hífa eða kasta
- Ófullnægjandi lýsing
- Óbygð op á þilförum
- Sjór sem streymir inn á vinnusvæði opinna þilfara
- Hreyfing og veltingur skips, þ.m.t. snöggar hreyfingar vegna brotsjóa eða ólags
- Ótraustir og illa frágengnir stigar
- Ófullnægjandi landgönguaðstaða
- Op á grindverkum og borðstokkum

Teikningar: JLListö

FORVARNIR

Hægt er að bæta öryggi á flestum sviðum með forvarnaraðgerðum. Þær fela í sér að viðhalda skipi og búnaði þess í samræmi við kröfur, að meta áhættu á vinnusvæðum og finna leiðir til að minnka hana, að koma á vinnu- og öryggisreglum og starfa eftir þeim, að hafa eftirlit með öryggisatriðum og bæta strax úr því sem telst ekki vera í lagi.

Sem dæmi um forvarnir má benda á að;

- tryggja handfestu sem víðast á gangvegum
- viðhalda góðu ástandi stiga og handriða
- tryggja örugga festingu færanlegra stiga
- merkja svæði þar sem fallhætta er, þ.m.t. þrep á gangvegum
- viðhalda hálkuvörnum og tryggja stamt yfirborð gangvega og stigaprepa
- þrifa óhreinindi og olíur strax af þilförum og stigum
- festa hurðir og lúguhlara tryggilega
- koma fyrir handriðum umhverfis op á þilförum
- varast að standa í bugtum víra eða tóga
- vera í viðeigandi skóbúnaði
- vera með öryggishjalma tryggilega festa
- þurrka gólf í frystilestum eftir afhrímingu
- nota öryggislínu á stöðum þar sem fallhætta er, t.d. í möstrum
- sýna aðgæslu

Kynnið ykkur fræðsluefni um öryggismál á vefnum
www.samgongustofa.is m.a. Öryggishandbók fiskiskipa

Teikningar: JLUStó